

Terugblik jaarbijeenkomst

'Samen voor gezonde gewassen'

Jaarrede voorzitter

Presentatie Hilde Coolman

Tafelgesprek

Afscheid Meerten Smit

Inhoud

03 Terugblik jaarbijeenkomst

De jaarbijeenkomst van CropLife NL op 6 februari had als thema 'Samen voor gezonde gewassen'.

04 Jaarrede voorzitter

Voorzitter Nico Stuijt pleit voor een langetermijnvisie voor de land- en tuinbouw.

06 Presentatie Hilde Coolman

NAJK-bestuurder Hilde Coolman benadrukt belang grootschalig inzetten op alle aspecten van weerbare teeltsystemen.

08 Tafelgesprek

De diverse deskundigen aan tafel roepen op tot nauwere samenwerking.

12 Afscheid Meerten Smit

Afscheid van Meerten Smit, die lange tijd bestuurslid en voorzitter was van CropLife NL.

CropLife NL Bulletin - januari/februari 2025

CropLife NL Bulletin is een uitgave van CropLife NL. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische en biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. CropLife NL Bulletin verschijnt tweemaandelijks in digitale vorm. Aan- en afmeldingen voor een kosteloos abonnement kan via dit [formulier](#).

REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag - croplife@croplife.nl - www.croplife.nl - CropLifeNL - LinkedIn

TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie

FOTOGRAFIE Fred Meijer, Jo Ottenheim

Deze uitgave van CropLife NL Bulletin is volledig gewijd aan de 47e jaarbijeenkomst van CropLife NL, die ditmaal plaatsvond op 6 februari in Den Haag. Het thema was 'Samen voor gezonde gewassen', met als centrale onderdelen een presentatie van akkerbouwer en NAJK-bestuurslid Hilde Coolman en een levendig tafelgesprek met diverse deskundigen uit het veld.

Jan Verschoor, Algemeen Directeur van CropLife NL, heet de aanwezigen welkom.

Wat is er voor nodig dat telers gezonde gewassen kunnen blijven verbouwen? In de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 en het hieraan verbonden Uitvoeringsprogramma is afgesproken dat weerbare teelten hiervoor de basis vormen. Maar hoe gaan we dat realiseren? Welke stappen zijn inmiddels gezet en welke stappen moeten we nog maken? Hoe om te gaan met het krimpand middelenpakket?

In de presentaties en discussies werd duidelijk dat, naast de conventionele gewasbeschermingsmiddelen, laagrisico- en biologische middelen, resistente rassen, precisietechnologie, digitalisering, robotisering en uitgekende teeltstrategieën hierin een cruciale rol spelen en dat steeds meer zullen doen. Tegelijk is iedereen het erover eens dat samenwerking van alle betrokken partijen, binnen en buiten de keten, van essentieel belang is om de akker- en tuinbouw toekomstperspectief te bieden. Er is al veel samenwerking, maar dit zou nog verder geïntensiveerd, uitgebreid en daarmee concreter moeten worden. En ook: er zou een zogeheten 'Gideonsbende' moeten zijn die hierin het voortouw neemt. Tijdens de jaarbijeenkomst werden hiervoor meerdere voorbeelden en ideeën aangedragen.

Het laatste artikel in dit CropLife NL Bulletin is gewijd aan het afscheid van Meerten Smit, die jarenlang bestuurslid en voorzitter was van CropLife NL.

Jaarrede voorzitter Nico Stuijt: 'Langetermijnvisie land- en tuinbouw nodig'

Tijdens de jaarbijeenkomst van CropLife NL op 6 februari hield Nico Stuijt, sinds een jaar voorzitter van CropLife NL, voor de eerste maal zijn jaarrede. Hij ging onder meer in op de uitdagingen voor de sector, het belang van een langetermijnvisie voor de land- en tuinbouw, verduurzaming en dialoog.

Naast het feit dat de huidige geopolitieke onrust zorgt voor onvoorspelbaarheid, staat de Nederlandse land- en tuinbouw voor belangrijke uitdagingen voor de toekomst, stelt Nico. "Het thema van deze jaarbijeenkomst, 'Samen voor gezonde gewassen', is gericht op die uitdagingen. Een uitdaging is dat enerzijds de sector moet verduurzamen, en anderzijds de behoefte aan plantaardige producten toeneemt. Hoe gaan we hieraan voldoen? Met welke teelten? Van welke kwaliteit? Hoe dan ook, de rol van gewasbescherming zal veranderen. Verduurzaming zal onder meer gaan langs de lijn van weerbaar telen, met nieuwe gewasbeschermingsmiddelen die een lagere milieubelasting hebben, en een belangrijke rol voor precisietechnologie."

Langetermijnvisie

Nico refereert aan het meest recente rapport over de Staat van Plantgezondheid, dat constateert dat het aantal zorgwekkende ontwikkelingen (ziekten, plagen en onkruiden) met 34 procent is toegenomen ten opzichte van 2016. "Wat nodig is, is een allesomvattende langetermijnvisie voor de land- en tuinbouw. Hierin moeten keuzes worden gemaakt over wat te produceren en waar, en met welke milieu-impact. Daar horen ook voorspelbare en geharmoniseerde toelatingsprocedures bij. Dat is voor de gewasbeschermingsbedrijven een belangrijke voorwaarde om te kunnen bijdragen aan de toekomst van de land- en tuinbouw. Ook is het van belang dat alle betrokken partijen in gesprek blijven met elkaar en samenwerken. Gelukkig is er veel dialoog en resulteert dat ook in actie."

Verduurzamingsloket

Nico gaat dieper in op de bijdrage van de CropLife NL-bedrijven aan verduurzaming van de plantaardige productie. Hij noemt de innovatieve oplossingen waar de gewasbeschermingsbedrijven aan werken, zowel voor grote als kleine teelten, en zowel voor gangbaar als biologisch. Verder hopen de CropLife NL-bedrijven de komende periode meer gebruik te maken van het Verduurzamingsloket van het Ctgb, dat toelatingsaanvragen van groene en laagrisico-middelen versneld afhandelt. "Het aantal groene middelen groeit gestaag, maar tegelijk verdwijnen bestaande chemische middelen in hoog tempo."

Communicatie essentieel

Dan noemt Nico nog andere bijdragen van de CropLife NL-bedrijven voor verdere verduurzaming. Bijvoorbeeld de deelname van CropLife NL aan een Europees onderzoeksproject om precisietechnieken in de praktijk te brengen. Daarbij is het beschikbaar stellen van het zogeheten Agro E-Label (digitaal etiket) een belangrijk onderdeel, zodat spuitmachines in de toekomst kunnen 'communiceren' met het digitaal etiket. Een ander voorbeeld van bijdragen aan verduurzaming zijn de vijf commitments van CropLife NL om actief bij te dragen aan een betere bescherming van het grondwater. Ook communicatie is een belangrijk aandachtspunt voor CropLife NL en haar deelnemers: "We organiseren webinars, treden op in diverse media, en belichten en duiden belangrijke thema's in factsheets en CropLife NL Bulletin."

STORL

Wat Nico zeker ook wil noemen, zijn de vorderingen die worden gemaakt door STORL, een stichting waar CropLife NL aan deelneemt. STORL biedt een aantrekkelijke regeling voor telers en loonwerkers om hun lege verpakkingen en restanten in te leveren.

"Het jaar 2024 was het tweede jaar van de inzameling en wij naderen de 200 ton aan ingezamelde verpakkingen. De doelstelling voor 2025 is om dit te verhogen naar 350 ton. Ook de inzameling van restanten is goed op gang gekomen, met inzameling op ruim 900 verschillende locaties in Nederland. Daarnaast is het de wens om de STORL-regeling verder uit te breiden naar andere stromen. Hierin is het afgelopen jaar een eerste stap gezet met driptape (druppelirrigatiesysteem) voor vloeibare meststoffen."

Dialogoog

Tot slot spreekt Nico de wens uit dat CropLife NL met al haar stakeholders en de samenleving in dialoog kan blijven over gezonde gewassen en de rol van gewasbescherming. "Ook aan de maatschappelijke discussie willen we deelnemen. Verder blijven we ons nadrukkelijk inzetten voor het belang van gezonde gewassen en goed en veilig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen."

Hilde Coolman, akkerbouwer en bestuurslid NAJK: 'Grootschalig inzetten op alle aspecten van weerbare teeltsystemen'

Het themagedeelte 'Samen voor gezonde gewassen' van de jaarbijeenkomst van CropLife NL werd afgetrapt door Hilde Coolman. Zij is akkerbouwer en tevens portefeuillehouder Akkerbouw bij het Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK). Ze nam de toehoorders mee in het thema, aan de hand van haar eigen ervaringen en visie als akkerbouwer.

"We hebben iedereen nodig om gezonde gewassen te blijven telen", stelt Hilde Coolman aan het begin van haar presentatie. Ze heeft een akkerbouwbedrijf in Groningen, met pootaardappelen als hoofdteelt, en daarnaast suikerbieten en granen.

Ze laat een foto zien van een phytophthora-aantasting afgelopen jaar in haar aardappelveld.

"We hadden een strak spuitschema, dus ik was verbaasd dat ik dit tegenkwam. Het was op een plek waar het gewas wat langer nat blijft, dus dat is wellicht de oorzaak. Dit geeft aan dat alles moet kloppen in je gewasbescherming. Dan lukt het om je gewas gezond te houden. Wij hebben het uiteindelijk onder controle weten te houden. Maar bij andere telers in het land waren er percelen waar het helemaal mis is gegaan."

Op scherpst van snede

Het krimpend middelenpakket maakt het voor telers moeilijker om ziekten, plagen en onkruiden te bestrijden. "Niet alleen in aardappelen, maar bijvoorbeeld ook in uien en veel kleine teelten. Inmiddels besteden ook de algemene media aandacht aan dit probleem. Het geeft aan dat wij als telers op het scherpst van de snede opereren."

Hilde Coolman noemt het opbrengstrisico. "Dat ligt nu volledig bij de teler. In het overleg destijds over het landbouwakkoord hebben wij als NAJK voorgesteld om samen met de overheid in beeld te gaan brengen waar voor iedere teelt de knelpunten liggen, en daar samen op te acteren. Echter, er is toen geen landbouwakkoord gekomen. Gelukkig heeft BO Akkerbouw het wel opgepakt en hebben we samen met de betrokken partijen een plan van aanpak gemaakt voor phytophthora. Zonder die gezamenlijke aanpak zou er het afgelopen jaar nog veel meer mis zijn gegaan rond deze aardappelziekte. Deze aanpak helpt ook om de ziekte bij toekomstige uitbraken onder controle te houden. Een dergelijke aanpak kan ook goed werken voor andere teelten."

Toekomstbestendig maken

"Wat kunnen we verder nog?", vervolgt Hilde Coolman.

"Laagrisico-middelen, weerbare rassen, en natuurlijk digitalisering en robotisering zijn belangrijke pijlers voor het toekomstbestendig maken van ons bedrijf en om gezonde gewassen te kunnen telen."

Maar daarmee zijn we nog niet: "Van weerbare rassen is er al een aantal op de markt, maar de afnemers moeten deze nog accepteren. Zo lang zij geen markt creëren voor deze rassen zal het areaal zeer beperkt blijven. Laagrisico-middelen zijn er ook, maar ze zijn doorgaans minder werkzaam dan de traditionele middelen. Bij digitalisering en robotisering zien we dat de ontwikkelingen snel gaan, maar dat het beleid achter blijft. Zo mocht bijvoorbeeld de EcoRobotix (voor precisie-onkruidbestrijding) in Nederland officieel nog niet gebruikt worden. Laten we in gezamenlijkheid ervoor zorgen dat dergelijke technieken gebruikt kunnen en mogen worden."

Risico's

Op de vraag hoe Hilde Coolman als ondernemer omgaat met de huidige en toekomstige risico's, antwoordt ze: "Onze hoofdteelt is pootaardappelen. Daarin willen en mogen we geen enkel risico lopen, want pootaardappelen moeten absoluut ziektevrij zijn. Dan maak je andere keuzes dan voor bijvoorbeeld je granen en je suikerbieten. Daarin durf je meer risico te nemen. Maar bij pootaardappelen, de belangrijkste pijler onder ons bedrijf, durven we dat niet. Tegelijk is de ziektedruk hoog en is het middelenpakket beperkt, waardoor landelijk het aantal afgekeurde partijen stijgt."

Waterkwaliteit

Dan noemt Hilde Coolman de waterkwaliteit.

"Ook als sector zien wij dat als een groot probleem. We zien dat het aantal normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater afneemt, maar we weten ook dat de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water in 2027 nog niet in bereik zijn. Daar is nog werk te doen. Daarnaast gaat het Ctgb structurele normoverschrijdingen laten meewegen in de toelatingsbeoordeling. Dat is een extra stimulans voor telers om hier nog meer aan te doen dan ze al deden."

Volgens Hilde Coolman is het goed dat er nog meer bewustwording komt bij telers. "Er gaan toch nog steeds soms dingen fout. Als telers moeten we elkaar daarop aanspreken. Want alleen samen kunnen we dit oplossen. Daarnaast geloven we als sector sterk in een gebiedsgerichte aanpak. We gaan daarmee nu in een aantal gebieden beginnen, in samenwerking met diverse partijen waaronder CropLife NL. Uiteindelijk moet dit worden uitgerold over alle gebieden met normoverschrijdingen."

Innovaties laten zien

Dan gaat Hilde Coolman in op de maatschappelijke druk: "Er is een steeds grotere groep mensen die gewasbescherming in een negatief daglicht zetten, tot rechtens aan toe. De samenleving krijgt daardoor een verkeerd beeld van telers. Wat kunnen we daaraan doen? Denk aan positieve en transparante communicatie, het gesprek blijven aangaan, en onze innovaties laten zien." Als het gaat om de uitdagingen van nu en in de toekomst roept Hilde Coolman op tot een gezamenlijke aanpak. "En blijf grootschalig inzetten op alle aspecten van weerbare teeltsystemen."

Centraal onderdeel van de jaarbijeenkomst was het tafelgesprek over het thema 'Samen voor gezonde gewassen'. De deelnemers aan het gesprek waren Hilde Coolman (akkerbouwer en portefeuillehouder Akkerbouw - NAJK), Monique van Vegchel (beleidsspecialist Onderzoek en Nieuwe Veredelingsmethoden - Plantum), Jaco Kole (branchemanager bij Fedecom), en Bart van der Linden (Dagelijks Bestuur CropLife NL). Gespreksleider was Eric Kiers, Directeur Verduurzaming van CropLife NL. Het tafelgesprek ging van start met een korte pitch door elk van de tafelgasten.

Robuuste gewassen

Monique van Vegchel legt uit waar de veredeling zich momenteel op richt als het gaat om 'samen voor gezonde gewassen'. "We werken aan robuuste gewassen, die stand kunnen houden onder verschillende omstandigheden. Resistentie tegen ziekten en plagen was al langer ons aandachtspunt. Maar tegenwoordig krijgen we ook steeds meer het verzoek om rassen te ontwikkelen die onder wisselende klimaatomstandigheden (nat, droog, zout of niet zout, temperatuurschommelingen) stabiel kunnen presteren. De veredelingsbedrijven doen veel onderzoek zelf, maar trekken hierin ook gezamenlijk op. Zo is er bijvoorbeeld een gezamenlijk onderzoek naar genetische eigenschappen die bijdragen aan de weerbaarheid tegen abiotische stress."

Innovatieve middelen

Bart van der Linden gaat in op de bijdrage van de CropLife NL-bedrijven: "CropLife NL zoekt veel de verbinding met andere partijen die er, net als wij, naar streven om in Nederland teelten 'in de benen' te houden. De toekomst van veel teelten in Nederland staat onder druk, onder meer door het krimpand middelenpakket, klimaatverandering, en de opkomst van nieuwe ziekten en plagen. Naast verbinding zoeken met andere partijen, leveren de individuele gewasbeschermingsbedrijven ook hun eigen bijdrage. Dat doen ze door het ontwikkelen van innovatieve conventionele gewasbeschermingsmiddelen en al geruime tijd ook steeds meer innovatieve biologische middelen."

Nieuwe technologieën

Jaco Kole vertelt wat de bijdrage is van Fedecom aan het thema 'samen voor gezonde gewassen': "Onder meer fabrikanten, dealers en importeurs van landbouwmachines en landbouwtechnologie zijn bij Fedecom aangesloten. Telers geven bij deze partijen aan waarvoor zij graag oplossingen zouden willen hebben. De Fedecom-bedrijven geven daar gehoor aan en investeren momenteel veel in nieuwe technologieën, zoals beeldherkenning en artificial intelligence. Daar zijn deze bedrijven ook sterk in. Met optimale benutting daarvan kunnen gewassen beschermd en behandeld worden tot op plantniveau: dus de middelen daar brengen waar ze moeten zijn en de impact op het milieu minimaliseren. Ook werken de fabrikanten aan mechanische technieken of de combinatie mechanisch-chemisch."

Pootaardappelteelt onder druk

Voor akkerbouwer Hilde Coolman is de pootaardappelteelt een belangrijke poot onder het bedrijf. Van pootaardappelen is bekend dat deze absoluut ziektevrij geleverd moeten worden. Hoe gaat zij hiermee om nu het middelenpakket steeds verder krimpt? "Daar maak ik me zeker zorgen over. De enige oplossing die ik zie, is dat we in gezamenlijkheid met alle betrokken partijen weerbare teelten ontwikkelen. Daarnaast zullen we als sector op zoek moeten gaan naar alternatieve methoden of gewassen. Zo hebben wij vorig jaar als alternatief bonen verbouwd. Maar de onkruidbestrijding was niet te doen, ik moest heel vaak met de schop het land in. En het economisch rendement was marginaal. Bovendien zijn de grondprijzen in Groningen, waar ons bedrijf zit, zo hoog, dat je als teler alleen voor hoogrenderende gewassen kunt kiezen. Intussen onderzoeken we ook alternatieve teelttechnieken voor onze pootaardappelen. Denk daar bij aan teelt onder stro en een robot met precisietechnieken. Dat biedt perspectief, maar er moet de komende tien jaar wel veel gebeuren om onze gewassen op een goede manier te kunnen blijven telen."

Complexe technieken vragen samenwerking

Jaco Kole vult aan: "Precisietechnieken bieden oplossingen voor veel van de huidige uitdagingen in de teelt van gewassen, zoals Hilde die zojuist noemde, waaronder de krapte aan arbeidskrachten in de landbouw. Ook technieken waarin mechanisch en chemisch met elkaar gecombineerd worden, bieden perspectieven. De ontwikkeling van precisietechnieken is complex en dit kunnen machinefabrikanten niet alleen: er zijn samenwerkingen nodig om de diverse barrières te nemen. Bijvoorbeeld een classificatie voor driftreductie voor een spuitrobot met precisietechnieken. Ook samenwerking met het Ctgb is belangrijk, om zo de voordelen van precisietechnieken vertaald te krijgen naar het wettelijk gebruiksvoorschrift. Het is nodig dat bedrijfsleven en overheden de handen ineenslaan, om ervoor te zorgen dat de voordelen van deze technieken beschikbaar komen voor de land- en tuinbouw."

Bart van der Linden (CropLife NL) en Monique van Vegchel (Plantum)

Veredeling naar weerbare rassen versnellen

Terug naar de veredeling. Het ontwikkelen van een nieuw ras in bijvoorbeeld prei kost 25 jaar. Maar als het gaat om de ontwikkeling van weerbare teelten, hebben we niet zoveel tijd. Een techniek als CRISPR-Cas kan versnelling bieden. Hoe kijken Plantum en haar leden hier tegenaan: zijn dergelijke technieken noodzakelijk? "Versnelling in de veredeling is zeker noodzakelijk", antwoordt Monique van Vegchel. "CRISPR-Cas is daarbij één van de middelen. Maar de huidige wetgeving werkt daarin niet mee. Wel ligt er nu een kans in Europa om deze techniek beschikbaar te krijgen, zodat veredelingsbedrijven die hiermee aan de slag willen ook die gelegenheid krijgen. Overigens staat bij veel van de bij ons aangesloten veredelaars het inbouwen van weerbaarheid hoog in de lijst van planteigenschappen waar zij momenteel aan werken. Los van het feit of hiervoor CRISPR-Cas noodzakelijk is. Wel is het zo dat de kennis van genetica, met betrekking tot resistentie, in het ene gewas verder is dan in het andere. De kennisopbouw van welk stukje DNA nu welke resistentie biedt, vergt nog veel onderzoek. Maar de urgentie daarvan wordt door de sector en de veredelingsbedrijven zeker gevoeld."

Hilde Coolman (NAJK) en Jaco Kole (Fedecom)

Biologische middelen bieden kansen

Door de strengere regelgeving vanuit Verordening 1107/2009 verdwijnen in vrij hoog tempo gewasbeschermingsmiddelen van de markt. Bart van der Linden wordt gevraagd in welk tempo de gewasbeschermingsbedrijven hiervoor alternatieven ontwikkelen. "Die alternatieve middelen worden zeker ontwikkeld, maar ze komen niet snel genoeg op de markt. De bedrijven zetten er volop op in. Echter, de ontwikkeling van gewasbeschermingsmiddelen is zeer kostbaar. Dat geldt zeker voor Europa, vanwege de strengere toelatingseisen dan de rest van de wereld.

Daarnaast verloopt het beoordelen van de dossiers in Europa zeer traag, en dat remt het beschikbaar komen van alternatieve middelen voor de Europese markt."

Bart van der Linden merkt op dat de bij CropLife NL aangesloten bedrijven steeds meer biologische middelen ontwikkelen. "Deze middelen bieden zeker kansen, maar het is een illusie dat we straks zonder chemische middelen kunnen. Bijvoorbeeld in de bestrijding van phytophthora. Daarvoor zou wel een combinatie gemaakt kunnen worden van weerbare rassen, chemische middelen en biologische middelen. Daarin worden nu serieuze stappen gezet, juist ook door samenwerking tussen verschillende partijen."

Remmende werking

In feite zijn er voldoende mogelijkheden om flinke stappen te kunnen maken richting weerbare teelten. "Maar", merkt Monique van Vegchel op, "de bestaande regelgeving en het huidige beleid hebben een remmende werking hierop. Natuurlijk is het belangrijk dat bijvoorbeeld de waterkwaliteit op orde komt en blijft. Echter, de verantwoordelijkheid hiervoor is versnipperd en dat remt de ontwikkeling. Het zou goed zijn om te onderzoeken of we het beleid anders kunnen inrichten, ten behoeve van de snelheid."

Hilde Coolman geeft aan dat telers, in deze tijd van transitie, een goede adviseur nodig hebben om de juiste keuzes te maken ten aanzien van groene gewasbeschermingsmiddelen, de keuze van rassen en technieken, en welk beheersingsschema daarbij past.

Kennis uitwisselen

Jaco Kole benadrukt dat samenwerking en de bereidheid om van elkaar te leren, belangrijk zijn. "Zodat bijvoorbeeld machinefabrikanten weten hoe middelen werken. Met de steeds specifiekere werkende middelen, en de biologische middelen, wordt het hoe, waar en wanneer toedienen van een middel steeds belangrijker. Moderne spuitmachines kunnen nauwkeurig en gericht toedienen, maar machinefabrikanten moeten dan wel exact weten wat de juiste plek is. Het uitwisselen van die kennis is belangrijk en wordt steeds belangrijker."

Luizen uit sla wassen

Uiteraard wordt het publiek betrokken bij het tafelgesprek en zo komt vanuit de aanwezigen de opmerking dat de slateelt door het gekrompen middelenpakket zijn voortbestaan bedreigd ziet. "Er heeft een project gedraaid in samenwerking met afnemers. Uiteraard willen deze alleen sla afnemen zonder luizen. Maar inmiddels zijn er geen effectieve middelen meer beschikbaar voor de bestrijding van luis in sla. Daarom is het inmiddels zo ver dat onderzocht wordt of het mogelijk is luizen uit de sla te spoelen. Naar dat soort oplossingen wordt ook gekeken. Maar de keten en de consument moeten daar wel voor open staan." Moeten we de consument meenemen in dit verhaal: dus dat de producten in het schap er wat minder mooi uitzien of zelfs een luisje kunnen hebben? Bart van der Linden merkt op dat je dit niet volledig bij de consument kunt neerleggen. "Want die heeft eigenlijk weinig te kiezen." Hij illustreert met een voorbeeld: "Als ik in de supermarkt zoek naar Nederlandse knoflook, kan ik die niet vinden. Wel knoflook uit China. Met andere woorden, de consument heeft weinig keuzevrijheid." Monique van Vegchel merkt op dat zij het jammer vindt dat de discussie over verduurzaming van teelten zich zo sterk heeft toegespitst op gewasbescherming. "Want duurzaamheid is veel breder dan dat. En wat betreft middelen: met groene middelen moet je vaker spuiten en dat moeten we wel uitleggen aan de consument. Ook het aantal residuen wordt dan groter. Dat verhaal moeten we vertellen. En dit niet overlaten aan de ngo's, maar dat zelf vertellen."

Wet- en regelgeving loopt achter

Han Smits, directeur van Munckhof (fabrikant van machines voor de fruitteelt), merkt op dat het gebrek aan samenwerking remmend werkt op de technologie die zijn sector ontwikkelt. En ook op de inzetbaarheid van deze technologie. "We hebben technologie ontwikkeld die we nog niet op de markt kunnen brengen, omdat de wet- en regelgeving nog niet ver genoeg is. Zo is er bijvoorbeeld nog geen wet- en regelgeving voor precisiespuittechniek in de fruitteelt, waarmee je fors kunt besparen op middelgebruik. We zien dat wetgeving steeds achterloopt op innovatie, dat is nu eenmaal een feit."

Han Smits reageert ten slotte op de oproep die Eric Kiers eerder had gedaan: of het geen tijd is voor het oprichten van een zogeheten Gideonsbende (een groep voorlopers die risico's durft te nemen). "Dat is een uitstekende suggestie. Misschien moet dit in de vorm van een platform waarin verschillende marktpartijen zich sterk maken voor de transitie."

*Han Smits (directeur Munckhof
namens Fedecom)*

Uitdragen wat we willen

Akkerbouwer Hilde Coolman tot besluit: "Er hangt momenteel van alles boven de land- en tuinbouw. Maar het zou natuurlijk ontzettend stom zijn als we daardoor al die jonge akkerbouwers en tuinders zouden verliezen aan banen buiten de sector of aan het buitenland. Laten we gezamenlijk, dus met z'n allen, uitdragen wat we graag willen voor deze sector."

Afscheid van Meerten Smit, voormalig bestuurder en voorzitter 'Uitgesproken, duidelijk én respectvol'

De jaarbijeenkomst van CropLife NL was meteen de gelegenheid om op gepaste wijze afscheid te nemen van Meerten Smit, die zijn huidige functie bij BASF neerlegt en zich vanuit die rol jarenlang voor CropLife NL heeft ingezet als bestuurder en voorzitter.

Meerten kan terugkijken op een lange en verdienstelijke carrière in de gewasbeschermingsindustrie (zie kader). Hij nadert zijn pensioengerechtigde leeftijd, maar kiest ervoor om nog niet te stoppen met werken. Hij wil zijn jarenlange ervaring als manager en bestuurder namelijk gaan benutten als commissaris/toezichthouder bij organisaties, waartoe hij onlangs het programma bij TIAS Business School succesvol heeft afgerond.

Boegbeeld

In 2005 trad Meerten toe tot het Algemeen Bestuur van CropLife NL (toen nog Nefyto). In januari 2006 werd hij lid van het Dagelijks Bestuur. Daarna was hij gedurende twee periodes, verdeeld over drie termijnen, voorzitter: van 2007 tot 2012, en van 2021 tot februari 2024. Tijdens de jaarbijeenkomst van CropLife NL in 2024 overhandigde Meerten de voorzittershamer aan Nico Stuijt, de huidige voorzitter. CropLife NL is Meerten bijzonder erkentelijk voor al het werk dat hij voor de organisatie gedaan heeft. En ook voor de manier waarop hij dat deed. "Uitgesproken, duidelijk én respectvol", kenschetste Algemeen Directeur Jan Verschoor de persoonlijkheid en werkwijze van Meerten, in zijn speech tijdens de jaarbijeenkomst. "Je was een boegbeeld voor CropLife NL en staat voor de organisatie die je vertegenwoordigt. In je rol als voorzitter gaf je bij discussies mensen de ruimte, maar wist je ook een discussie af te ronden en tot een besluit te komen."

Vier V's

CropLife NL heeft haar Visie en Ambitie 'Duurzaam en helder naar de toekomst' nader uitgewerkt aan de hand van vier V's: Vernieuwend, Verantwoord, Verbindend en Verhelderend. In zijn speech maakte Jan een vertaling naar vier V's die van toepassing zijn op Meerten.

Vakkundig

"Ten eerste de V van vakkundig. Na je opleiding, je werk als voorlichter, en als veldonderzoeker bij BASF, heb je in je latere functies steeds de connectie met de praktijk weten te behouden. Je bent, letterlijk en figuurlijk, een bestuurder die met zijn poten in de klei staat."

Vastberaden

De tweede V is van vastberaden. "Je gaat met een duidelijke agenda het overleg in, waarin je vervolgens doelgericht opereert. Waarbij je zeker ook oog hebt voor anderen. Je zegt wat je vindt en je doet wat je zegt."

Voorbereid

De derde V is van voorbereid. "Als voorzitter, en ook als bestuurder, was je altijd goed voorbereid. Je had de stukken steeds gelezen, bracht aanvullende onderwerpen in, liet je goed informeren door collega's. En je hebt oog voor politieke en maatschappelijke discussies rond de vele thema's die spelen op ons terrein."

Verplaatsingsvermogen

Tot slot de vierde V, die van verplaatsingsvermogen. "Zowel op persoonlijk vlak als op de inhoud ben je een verbinder", constateert Jan. "Je bent oprecht geïnteresseerd in de ander, hebt een goed inlevingsvermogen, en kan vanuit verschillende invalshoeken tot een afgewogen oordeel komen. Een kernkwaliteit die bij je toekomstige rol als toezichthouder of commissaris van pas zal komen."

Erevoorzitter

Het afscheid van Meerten werd afgesloten door voorzitter Nico Stuijt. "Meerten, dankjewel voor je inzet. Onze dankbaarheid willen we niet alleen kenbaar maken met mooie woorden, maar ook met een voor CropLife NL unieke en eervolle titel. Een blijk van waardering voor jouw twee periodes als voorzitter en de wijze waarop je deze functie hebt ingevuld. Het bestuur van CropLife NL heeft namelijk besloten om je te benoemen tot erevoorzitter." Ter ere van deze benoeming overhandigde Nico aan Meerten een toepasselijke hamer.

In zijn eigen dankwoord sprak Meerten uit terug te kijken op een goede tijd bij BASF en CropLife NL. Ook gaf hij aan nog een nadrukkelijke wens te hebben: "In de jaren dat ik bestuurlijk actief was voor CropLife NL, zijn de wettelijke termijnen voor toelating nog niet binnen bereik gekomen. Het is mijn uitdrukkelijke wens, voor CropLife NL, voor het Ctgb en zeker ook voor de telers, dat die wettelijke termijnen op afzienbare termijn gehaald gaan worden."

CV Meerten Smit

Na de HAS in Dronten werkte Meerten enkele jaren bij de Landbouwvoorlichtingsdienst, om in 1986 de overstap te maken naar CropLife NL-deelnemer BASF. Daar heeft hij diverse functies gehad, waarna hij in 2005 Countrymanager Agricultural Solutions voor Nederland werd. In 2019 werd hij Regional Head Benelux Agricultural Solutions, de functie die hij tot voor kort heeft bekleed.

In 2005 trad Meerten toe tot het Algemeen Bestuur van CropLife NL (toen nog Nefyto). In januari 2006 werd hij lid van het Dagelijks Bestuur. Daarna was hij gedurende twee periodes voorzitter.